

ATASSUT
Steen Lyngge

UKA15/7-1_dk
30.09.2015

Forslag til finanslov 2016.
(Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer)

Atassut har følgende bemærkninger til Forslaget til finanslov for 2016.

At selvstyrets nuværende økonomi er udfordret er kendt af alle.

Og som medlemmet af Naalakkersuisut for finanser ved sin fremlæggelse også gør det klart, så vil økonomien i fremtiden blive udfordret yderligere, fordi vi stadig bliver færre til at forsørge flere samtidig med, at bloktilskuddets værdi år for år bliver mindre værd fordi priserne og lønninger stigninger her i landet er højere end i Danmark.

Vi kender nu vores udfordring og der er det vigtigt at handle på udfordringerne. Vi har brug for både kortsigtede og langsigtede løsninger.

Der er nu igangsat arbejde for at reformere og der er løbende effektiviseringer.

På kort sigt vil effektiviseringer inden for administrationen og reformer af velfærdsydelser hjælpe hurtigt, da effekterne vil kunne mærkes hurtigere end langsigtede investeringer.

Men det er ikke nok, at effektivisere og reformere sig ud af de i kommende 2-3 års udfordringer. Vi bliver nødt til at finde midler til indtægtsreserve på 96,5 millioner, som finansloven for 2016 skal indeholde.

Naalakkersuisut har forslået en række afgifter for at dække behovet for en indtægtsreserve.

Atassut har tidligere været ud at sige, at Atassut ikke er enig i af lægge afgifter på olie og kød, fordi afgifterne vil ramme skævt i samfundet.

Naalakkersuisut har forklaret, at oliepriserne, som Grønland i dag betaler er meget højere end gældende oliemarkedspriser. De forventer, at olieprisen vil falde ved en ny aftaleindgåelse til næste år. Naalakkersuisut vil hente så forhøjelsen af afgiftsprisen fra det forventede prisfald og dermed vil borgeren ikke mærke afgiftsforhøjelsen.

Atassut er ikke enig, at vi skal bruge denne løsning, fordi vi ikke på forhånd kender, hvor meget olien vil falde i fremtiden. Det vil være at gamble og det ønsker Atassut ikke. Samtidig ønsker Atassut, at en eventuelt prisfald skal komme den enkelte borger direkte til gode, da det vil betyde forholdsmæssig bedre for lavindkomstgruppens købekraft.

Atassut er også direkte imod en afgiftsbelægning på importeret kød. Importeret kød er langt billigere end lokal produceret madvarer, fordi disse varer kommer fra et større marked med større konkurrence. Lavindkomstgruppen og mange i mellemindkomstgruppen har i dag ikke råd til lokalproduceret mad, og derfor dækker de deres behov ved disse importerede varer. Lavindkomstgruppen kan ikke tilpasse sig og købe mindre end de allerede gør i dag. Derfor vil en afgift på mad ramme skævt i samfundet.

Hvis der ikke er løsninger, hvor den enkelte borger ikke vil blive berørt økonomisk, og løsningen ikke skal større arbejde og udgifter for at blive implementeret, så kan vi ikke komme uden om at forhøje skatteprocenten i landet.

Atassut mener, at skattestigning på 1 procent vil ramme mest retfærdigt, idet den vil ramme forholdsmæssigt mest retfærdigt og ensartet. En skattestigning på 1 procent vil betyde, at en skattepligt indkomst på 120.000 (al fradrag allerede trukket) vil betyde 100 kr. mindre om måneden for den enkelte.

Til sammenligning vil afgifter på olie og kød betyde op imod 3-400 om måneden for den enkelte borger.

Samtidig vil afgiftsstigninger, der i sidste ende vil ramme lavindkomstgrupperne hårdest, betyde, at der til de næste overenskomster vil blive krævet lønforhøjelser, der vil være større end ved valg af stigning på skatteprocent. Dette vil være tilfældet, fordi afgifter vil betyde ringere købekraft hos lavindkomstgruppen.

Udover de kortsigtede løsninger har vi brug for langsigtede løsninger. Langsigtede løsninger handler om at investere i infrastrukturen. Investeringerne i infrastruktur skal på sigt resultere i, at samfundet og erhvervslivet kan spare penge.

Men det er ikke nok at ville mindske omkostningerne ved at investere i infrastruktur. Investeringer i infrastruktur skal ske ud fra befolkningens udvikling, også kaldet demografi. Samtidig skal investeringer resultere i at skabe flest mulig arbejdspladser. Atassut er derfor enig i, at Naalakkersuisut vil udbygge lufthavnen i Nuuk, Ilulissat samtidig med, at det vil bygge nye lufthavne i Ittoqqortoormiit, Tasiilaq og Qaqortoq. Den plan er helt i tråd med Transports kommissionens undersøgelser og anbefalinger. Atassut har ønsket at naturinstituttet Pinngortitaleriffik får flere midler, så instituttet kan dokumentere vore levende resurser omkring Grønlands farvand.

Derfor er vi i Atassut rigtig tilfreds med, at Naalakkersuisuts også ønsker at Pinngortitaleriffik skal foretage flere undersøgelser.

Flere undersøgelser skal ses som en investering i fiskeriet, fordi bedre dokumentation af resurser gerne skal vise at der er større og flere forskellige resurser i farvandet. Det vil betyde større økonomi i Grønland.

En bedre dokumentation vil også resultere i, at Grønland ikke bliver ringere stillet i konkurrencerne med andre lande, der eksporterer fisk.

Vi skal væk fra vores nuværende enstrenget økonomi, og vi skal udnytte for ikke levende resurser. Før vi kan begynde på det, er det nødvendigt med, at det

grundlæggende love er på plads. derfor er vi i Atassut glad for, at Naalakkersuisut har sat arbejdet i gang med at lave lov, der skal regulere forholdene ved miner i Grønland.

Atassut glæder sig til at forhandle med andre partier for at finde bredest mulige løsninger til gavn for samfundet. Atassut vil gerne takke Naalakkersuisut for de frugtbare indledende forhandlinger om finansloven.